

رضی

محمد رضی کوی ملا فانی افندی قاضی کوی سید سوله ، له نه وهی
پیر خدی کوهی . له دایکشر وه کپشته ای ملا امینی مفتی به که نه وهی مفتی هادوماری
به ناوبانه .

له سالی ۱۹۰۰ م له سالی سلیمان له دایک بوه ، له ترمین شریش
سالی خراوه ته به . خویندن ، له لای خوالی خوش بو ملا سیدی
زلزله ، قرانی ته وا و کرده . له سر ده ستوری ته و روزه کتبه
فارسیه کاتی وه کو ، سالی نامه ، گولستان ، بوستان « ی سعیدی
و دیوانگری « خواج حافظ « ی شیرازی خویندوه . . .
ماوه به ک له قوتابخانی (ژولاندیه) ی عسکری له سلیمان خویندویه ته ،
دوی ته وه گوزاویه ته وه قوتابخانه (اعدادس موکلیه) و تاپولی هواره
ته وا و کرده ، کپشته شی به حی هشتوه و هوته قوتابخانه اهلیه کان
وله لای سلیمان خدی کوی خویندی عاموس کانی بوه .
پتول له زمان کوری که لمان خویه تی ، عربی و تورکی و فارسی
ته زانی و له فارسی زور کاپه زان ، به تورکی و فارسی - وه به تاییه تی
دوه همیان - که کی شعری دانای .

له ۱۹۰۷ م دا بوه به موچه خوی صری ، له ۱۹۰۸ م دا له لیر
صدریه مال بوه و له ۱۹۰۸ م دا له سلیمان (مدقصر واردات) بوه . .
زور به ی کاتی پاش ده وامانی له محالی ادب و ژبه دا بردوته هر . .
وه کو محالی خوال خویشوان مفتی و بنجودی به باوبانک و پیره صدی
ماوستای شعرو ادب . . له گولستان و ژبه ی بنجودی خالی و پیره بردوده
که که به هره مند بوه . . وه به تاییه تی ره زمان خپوه ژیر که مژدی
خویانه وه ، کپشته له بنجوده وه به هره ی شاعری به له و توه .
ته مانش نمونه له شعرو کاتی :

ته ی وه ته ت

ته ی وه ته ت توخوا له به چی که سینه دل غمگینی تو
بو به دایم و اولو دیو پر نه سرف تو

له رد و لولی کالی سرردن کاسمانی گریه به ر
کالی به ر دایه کوردوستانی دل نالینی تو

چی به سر رهات و له لوی ما عرش و نوتی هوسره ویت
بو به گریه و ناله گورا به زمردی شیرینی تو

ته ی تی بانی خدیالی ناخیزی تی معرفت
که ی ته کانه کاسمانی فایرتو زانی تو

هه ره شاخی وان و لهر ده و دهی لرمایانه وه
 خانی رو لهی تو به گشتی تا جیل عمرینی تو
 بو نه وهی دهستی که سکی غمیره نه ری مویه که ت
 رو صر دایم پاسرانی باشی بی په زینتی تو
 که ی خرابی هونه دیرانی که زری لوبنان نه کا
 نه و له سری دی به بر باری (نوک) و (سیرین) ی تو
 یا ده به کی تو که عه ره ی لاریخی غمیره دا
 که وره بی لاهی نه وی یا مرته به ی نه زینتی تو
 یتیم بی غیر له به رحی و به لول قولی له ل نه وهی
 بو که نه گای مره ت نه گری و انما به یینی تو
 ده ک به گولله ی که یی دوین مکی بی تی نه وهی
 مال و سر ناکا به قویانی سرعانی و زینتی تو
 ره مزیا جورته لیزیند و بونه وهی خویا نه بی
 که مرلا بی تو به کوردی دایه ت لقینی تو

نیمرو نه مانی بی ادبی و بی هریای بی
 باوی نه ماوه باسی وه ظا قه ت نه که ی دفعیل
 هه نه و له سری که مال و سری بو ضدا نه که ی
 عالم نه وه نه سوکه له بی قه دیرا نه کی
 وانی نه گه ن نه وانه که سر خوشتی ده ولتن
 ره فری که اختیاری قه ربای نه کاله خهلق
 روژی غمیره کردنه عمری ریای بی
 له م عمره دا که چو نای وه ظای و ده ظای بی
 بو مه هوی خوت و مال و منالته فیدای بی
 عالم له مولزی و زه ن نه و قه لای بی
 نه نه نه که م ده و ام ه تانی له زیای بی
 فیدای له قه می و به نری نه ساره ت ره های بی

غرامی

فیدات بم بو به تحریکی ره قیب نه م جهوره نه نوینی
 به نه مای سه گلیک واله باشی سینه دانا که ی
 هه والدی تیغی جه لادم مکه تو بیت و جوانی خوت
 له سو نیول زای پر چه منابه لانی مرغی زای دل
 له سر تو غزم و بی طازم له خو ~~بجیده~~ کرد و تویش
 نه و نیمرو به به دناوی له نا و ناوم نه زینتی
 له سزای بیستونی دل به چه سنی وینه تم که ل که ند
 که نه توانی به سر و تیشری خفا نه ختیاکی بارینی
 به م خفی قیه قیه ت که بکا نه و شوخ نه ی ره فری
 له کن خهلقی ده خیلت بم نه که ی ناوی به بر لینی

کله خبردارم له هاتن تا بزاسم که ی نه روم
یا له کوی بوم نه وده مری نه صوبه ئا یا ره ی نوم
خوزگه نه زانی وه اسم هه بوه تا لوی باهم
مل که چکای استی یا سه که شیا ره بخ روم

نه وده مری ئا دهم له جهرت دهر را گریا ووی
نه ی خوا وند له بهر « لایلیت » ی لفتوگوم
وهرنی گه تقیری روری نه ده لته نه بوا به ته ته
ریت نه دامن ته ضره بو کویری یا یا ضی بخوم

بو له گولزای ئیره مد قور بنه ی وانه بو
ی ی خرم بو شریه که من نه ی زانی غریز خو توخوم
یا له بازاری نه بونا سوچی دوکانی نه بو
شانی ی دا دهم به کوچی که شیا له گری نه روم

نه به ساقه ی گه وده مری نه دگونا هو توبه ی
پاشی دوسر توبه بو نه ک نامهمه رتونی خوم
جا که دوی باره م له سه ده ناک گنم واده رری
سه له سه که م خوانه سچینی نه ی بو لوی بوم
ره مزیا له م ده شقه هو ل و هو له ی پایانه دا
ویل و سه رگه رانه و ریگا وون که رو ئا واره خوم

له بهری ی بنو پایانی تا وانا نوقوم بو خوم
له ده تی م عشر و دیوانی یزداناسیا روو خوم

له تیر مای گرائی کرده وهی چوقی و چوئلدا
ده سو یی تیک کاد و کافو نه سو ول له چی چو خوم
گوفتاری که مندی نه وچی ته پیری وک دنیا
نه سیری ئا ره زوی نه فسی وک منداک به د خو خوم
له زیاری چالیا پیری ئوفتاده ی له یی که وتو

له م پیدانی به دیدا لوی خاوه ن زوری بازو خوم
له زوری خلیقه تا بازی سپی بوم و له چی ئیتا
که لی که متر له کوتر بی ته وانا تر له تیرو خوم
نه زانم واله سه کویم نه هم بو منزلیک دور
که چی خاتم به سه غافل له وه بی زادو توشو خوم

له م وخوانی ^{تله سی} دوی نه فی سریر ما ره مری
وه کو کادوسی که ی گری وده نه فونو جا د خوم

دهسم ناگانه گونش دامن نه گهرد ته ديري
زمانه لاله ساتوي وخوا نه خام تحريک

نه واقه سري نه مرل هاتونه سر رو خانو ويري
ده سا هيمه ته که نه معاري خاوهن پايه ته عميري

نه والهي جنون بوزه وتوئيستلاي مولاي دل
هيو کورده سر نوخته ي سر نه عقل زه جيري

له خردا برختي به دخوم دي له گه رمي نوستانا نيمشرو
له گهل به بوم ويزوي اچري نه ي شي تر عميري

له فنون ~~خود~~ نه واداي نه واکه به وينه نه
بالينم به ناوازي هزين نه ناله تا نيري

سه گي يتي بي کاري نعل گه سته
بهر زمانه نه ماقه ارو سروه وت
سر عاق نه گه وت و نه بورايه دم
کيلاي چکوي زنگاک هه بو
دوق نه کنزه س جريک وهزي دلم
به خنجر گه قيمه قيمه ميارن
مخاله که من دم له دم سهک بنيم

به چي شني که ري خوا بو خوراکي برسته
له بهر راني بي شرو خوي له نه گه وت
سر عاق له نه سر نه سورايه وه
دوق با به بو تو دانته نه بو
گولي ياغي عورم کلي عاقلم
وه يا کوت کوت وينه نهم ميارن
نه له سر دهنار که ليه باري که بنيم

روبايي

ساي که بيري کاتي جوانم نه گه م نه ليم
سر دهنوگه به وزه مانو ده رمي نه و خروم نه دي
تريته ش که سيري صوي سر رو شيم نه گه م نه ليم
خوزگه به ده نه روور ش نه بنيني نه رو سيني

به مزي م معروف
محمد...

